

NOTAT

Sag
20185000962

Enhed
Analyse og data

02-11-2018
Side 1/10

Kvantitativ evaluering af forsøg med helhedsorienteret tilsyn i bygge- og anlægsbranchen

Sammenfatning

Den kvantitative evaluering af forsøget med helhedsorienteret tilsyn i bygge- og anlægsbranchen viser overordnet positive resultater. Resultater bygger på en sammenligning af de første otte måneder af forsøget med en otte-måneders periode i 2017 under det risikobaserede tilsyn, bortset fra resultaterne vedr. kørselstimer pr. virksomhedstime, som bygger på en seks måneders periode. Følgende resultater kan fremhæves:

- Arbejdstilsynet finder materielle arbejdsmiljøproblemer (fx ulykkesrisici) på 45,4 pct. af de besøgte bygge- og anlægsvirksomheder mod tidligere 13 pct. i det risikobaserede tilsyn. Der er bl.a. en større andel af virksomhederne, der modtager afgørelser om ulykkesrisici (36,7 pct.) og muskel-skeletbesvær (5,8 pct.) end tidligere (hhv. 8,9 pct. og 2,7 pct.).
- Arbejdstilsynet giver med den nye tilsynsmetode flere materielle afgørelser pr. virksomhedstime (ca. 17 afgørelser pr. 100 virksomhedstimer) end ved den tidligere metode (ca. 5 afgørelser pr. 100 virksomhedstimer).
- Arbejdstilsynet giver også flere afgørelser, der vedrører bygherrer, projekterende og rådgivendes pligter samt ansvar i fællesområder. 2,5 afgørelser pr. 100 virksomhedstimer mod tidligere 0,3.
- Ved opfølgende tilsyn på byggepladser har en stor del af de virksomheder, som Arbejdstilsynet har givet materielle afgørelser ved det indledende tilsyn, dels løst de konkrete arbejdsmiljøproblemer (49 ud af 69) og dels ikke fået konstateret nye arbejdsmiljøproblemer ved opfølgningstilsynet. Dog opstår nye arbejdsmiljøproblemer, når nye virksomheder entrerer byggepladsen.
- Arbejdstilsynet møder oftere større bygge- og anlægsvirksomheder, og tilsvarende færre små virksomheder med den nye tilsynsmetode.
- De forbedrede resultater er opnået, selvom Arbejdstilsynet ikke anvender mere tilsynstid pr. besøgt virksomhed (ca. 4 timer) med den ny metode. Indenfor det samme gennemsnitlige tidsforbrug er der ikke alene fundet materielle arbejdsmiljøproblemer på en større andel af virksomhederne. Arbejdstilsynet har også ført tilsyn med hele byggepladsen, herunder med fællesområder, og har et større fokus på kontrol og dialog med flere af de centrale aktører på byggepladsen. Derfor vurderes det, at der er et større udbytte af den tid, Arbejdstilsynet anvender på virksomhederne

- De tilsynsførende kører forgæves 5,6 pct. af gangene med den ny tilsynsmetode, mens det ved det risikobaserede tilsyn var 28 pct. af gangene.
- De tilsynsførende kører relativt mindre og bruger relativt mere tid ude hos virksomhederne end tidligere. Det betyder, at der føres tilsyn med arbejdsmiljøet i en større andel af de tilsynsførendes arbejdstid.
- Der anvendes mere tid til planlægning, forberedelse og afrapportering. Dette skyldes, at der afgives flere afgørelser per virksomhedstime, der herefter skal behandles af tilsynsførende, supportere og jurister. Herudover så er metoden ikke IT-understøttet, hvilket giver tungere arbejds gange og øger risikoen for fejl i driften.

Indledning

Forsøget med helhedsorienteret tilsyn i bygge- og anlægsbranchen trådte i kraft 1. november 2017. Formålet med den ny metode er at nedbringe antallet af ulykker og nedslidning i branchen ved, at Arbejdstilsynet fører tilsyn på byggepladserne, hvor arbejdsmiljørisiciene er, og ved en bedre opfølgning på konstaterede arbejdsmiljøproblemer.

Der var i 2016 over dobbelt så stor risiko for, at ansatte i bygge- og anlægsbranchen kom ud for en ulykke, end gennemsnittet for alle brancher. Andelen af muskel- skeletoverbelastede i bygge- og anlægsbrancherne var i 2016 også over dobbelt så stor som gennemsnittet for alle brancher.

Arbejdstilsynet har udført en kvantitativ evaluering af forsøget, der har til formål at undersøge tilsynsmetodens resultater med henblik på afgørelser, besøgte virksomheder og anvendt tid på tilsyn og kørsel.

Den kvantitative evaluering dækker således de dele af forsøget, der er omfattet af tilsyn og opfølgende tilsyn (se figur 1). I det omfang, det er meningsfuldt, er der sammenlignet med den tidligere anvendte tilsynsmetode i branchen, det risikobaserede tilsyn.

Der er målt på de første 8 måneder af bygge- og anlægsforsøget fra 1. november 2017 til 30. juni 2018 (forsøgsperioden). Tallene for det risikobaserede tilsyn baserer sig på perioden 1. januar 2017 til 31. august 2017. Det har ikke været muligt at vælge to perioder, der dækker nøjagtigt de samme måneder, men det vurderes, at det ikke påvirker resultaterne.

Det helhedsorienterede tilsyn

Den ny tilsynsmetode er tilrettelagt ud fra byggeriets særlige kompleksitet med skiftende arbejdssteder og flere aktører. Tilsynet starter uanmeldt på byggepladsen, dér hvor arbejdsmiljørisiciene er. Byggepladserne udvælges ud fra byggepladsanmeldelser, klager og lokalt kendskab. Ved det indledende helhedsorienterede tilsyn på byggepladsen afdækker Arbejdstilsynet som udgangspunkt arbejdsmiljøet på alle de virksomheder, der er på byggepladsen.

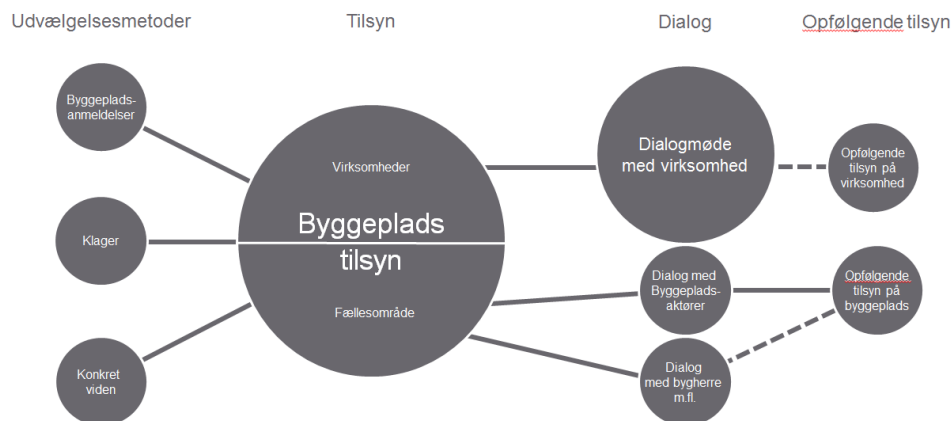
Hvis der på tilsynet gives materielle afgørelser til arbejdsgivere, til virksomheder med ansvar for fællesforanstaltninger eller til bygherre, udtages de til dialogmøder. Formålet med dialogmøderne afhænger af genstandsfeltet (virksomheder, byggeplads eller bygherre), men har overordnet til formål at føre en motiverende dialog med deltagerne med henblik på øget regelefterlevelse og på at øge forebyggelsen af

arbejdsmiljøproblemer. Der er som udgangspunkt kun gennemført ét byggepladstilsyn med samme byggeplads og kun ét dialogmøde med samme virksomhed.

Side 3/10

Opfølgningstilsyn kan ske enten hos virksomheden eller på byggepladsen. Virksomheden eller byggepladsen er varslet om, at Arbejdstilsynet kommer på opfølgningstilsyn, men ikke hvornår tilsynet finder sted. Opfølgningstilsyn på byggepladsen er ikke et tilsyn, hvor hele byggepladsen gennemgås igen ligesom på det indledende helhedsorienterede byggepladstilsyn, og udløser ikke nye dialogmøder med virksomheder eller byggeplads. Opfølgningstilsynet har fokus på fællesområder og fællesforanstaltninger for at kontrollere, om arbejdsmiljøforebyggelsen på byggepladsen er forbedret efter dialogmøder med enten byggepladsens aktører og/eller bygherre. De tilsynsførende reagerer dog stadig med afgørelser, såfremt der konstateres materielle overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen.

Den ny tilsynsmetode inden for bygge- og anlæg er illustreret nedenfor:

Figur 1: Den helhedsorienterede tilsynsmetodes dele – udvælgelse, tilsyn, dialog og opfølgende tilsyn.

Forsøgsperiodens tilsyn

Antal besøgte byggepladser og dialogmøder

I evalueringen er der taget udgangspunkt i de byggepladser, Arbejdstilsynet i forsøgsperioden har besøgt på det indledende helhedsorienterede tilsyn, og de virksomheder i bygge- og anlægsbranchen, der her er mødt. Idet der ved den ny tilsynsmetode ikke udvælges virksomheder men byggepladser, kan Arbejdstilsynet også møde virksomheder fra andre brancher. I forsøgsperioden er der i alt lavet tilsyn med 2.367 virksomheder, hvoraf 538 (22,7 pct.) er fra andre brancher og 1.829 er fra bygge- og anlægsbranchen. Af de 538 er 227(42,2 pct.) virksomheder fra kontorbranchen. Det er i evalueringen af forsøget valgt at afgrænse til virksomheder i bygge- og anlægsbranchen de steder, hvor der sammenlignes med den tidligere risikobaserede tilsynsmetode. Dog inkluderes virksomheder fra andre brancher i opgørelsen af antal afgørelser fordelt på arbejdsmiljøproblemer (tabel 2), fordi det her er relevant at se fx afgørelser vedr. bygherres pligter, som typisk gives til virksomheder fra andre brancher. Desuden inkluderes virksomheder fra andre brancher i opgørelsen af anvendt tilsynstid pr. besøgt virksomhed, fordi det pga. er registreringspraksis ikke er muligt at opdele den tid, der er anvendt på byggepladstilsynet på de enkelte virksomheder.

Tabel 1 viser antallet af indledende helhedsorienterede tilsyn og de deraf affødte dialogmøder og opfølgningstilsyn, som er gennemført i forbindelse med forsøget i den 8 måneders periode. Heraf ses det, at Arbejdstilsynet har besøgt 1.005 byggepladser, hvor der er ført tilsyn med 1.829 virksomheder inden for bygge- og anlægsbranchen. Det har affødt 745 dialogmøder af forskellig type og 64 opfølgningstilsyn på byggepladser.

Til sammenligning er der i det risikobaserede tilsyn ført tilsyn med 1.318 bygge- og anlægsvirksomheder i en 8 måneders periode i 2017.

Tabel 1: Antal besøgte byggepladser og B/A virksomheder i perioden 1. november 2017 til 30. juni 2018, samt tilknyttede dialogmøder og opfølgningsbesøg.

Antal besøgte byggepladser, B/A virksomheder og antal dialogmøder	
Antal besøgte byggepladser	1.005
Antal B/A virksomheder, der har fået tilsyn på byggepladserne	1.829
Antal virksomheder med dialogmøder	618
Antal byggepladsaktører med dialogmøder	84
Antal bygherrer med dialogmøder	43
Antal byggepladser med opfølgningstilsyn*	64

* Der har i perioden kun været foretaget opfølgningstilsyn på byggepladser.

Virksomhedsstørrelse

Der er set på fordelingen af store og små virksomheder i den ny tilsynsmetode. På det helhedsorienterede tilsyn møder Arbejdstilsynet oftere større bygge- og anlægsvirksomheder, fordi det ofte er disse virksomheder, der arbejder på byggepladserne. De større virksomheder (10+ ansatte) udgør 60 pct. af de virksomheder, som Arbejdstilsynet har ført tilsyn med i perioden. De små virksomheder med 1-9 ansatte udgør ca. 27,5 pct. Der er yderligere ca. 12,5 pct. af bygge- og anlægsvirksomhederne, der er anført med 0 ansatte, som potentielt kan dække over mindre virksomheder. Generelt er bygge- og anlægsbranchen karakteriseret ved, at tre ud fire af virksomhederne er små virksomheder med 1-9 ansatte, mens tre ud af fire ansatte er ansat i de større virksomheder med 10+ ansatte.

Antal afgørelser og type

Som nævnt i indledningen har bygge- og anlægsbranchen i forhold til andre brancher større arbejdsmiljøproblemer med ulykker og muskel- og skeletbelastninger. Evalueringen af afgørelser har derfor især fokus på materielle afgørelser, herunder afgørelser vedr. ulykkesrisici og muskel- og skeletbesvær (MSB). Derudover er det også af særlig interesse, hvor mange afgørelser, der gives til bygherrer, entreprenører og projekterende, da de er en særlig målgruppe for den ny metode.

Arbejdstilsynet konstaterede materielle arbejdsmiljøproblemer på 58,1 pct. af de besøgte byggepladser. Der blev givet 2.013 afgørelser, hvoraf 1.935 (96,1 pct.) vedrører materielle problemer (fx ulykkesrisici, kemi mv.), mens 73 (3,6 pct.) vedrører krav til egenindsatsen.

Tabel 2 viser, hvor mange afgørelser Arbejdstilsynet har afgivet til virksomheder med den ny metode. Afgørelserne omfatter både afgørelser afgivet til virksomheder i bygge- og anlægsbranchen og virksomheder i andre brancher, som Arbejdstilsynet fører tilsyn med på byggepladserne. Fx afgives afgørelser om bygherrer ofte til virksomheder fra kontorbranchen, fx når boligselskaber eller kommuner er bygherrer.

Der gives flest afgørelser inden for ulykkesrisici. Afgørelser om bygherrer, kemi, støj og biologi samt muskel- og skeletbesvær følger herefter.

Tabel 2: Fordeling af afgørelser om arbejdsmiljøproblemer til alle besøgte virksomheder i forsøgsperioden

Arbejdsmiljøproblemer	Antal afgørelser	Andel afgørelser givet til B/A virksomheder
Ulykkesrisici	1.232	86,6 pct.
Bygherrer, udbydere mv.	236	45,8 pct.
Kemi, støj og biologi	199	84,9 pct.
Muskel- og skeletbesvær (MSB)	161	81,4 pct.
Krav til egenindsatsen	73	75,3 pct.
Varme og kulde	45	84,4 pct.
Støj	27	85,2 pct.
Andre arbejdsmiljøemner	23	87,0 pct.
Indeklima	11	90,9 pct.
Områder udenfor arbejdsmiljøloven	5	80,0 pct.
Vibrationer	1	100 pct.

Der er i løbet af de 8 måneder givet 236 afgørelser, der vedrører bygherre, projekterende og rådgivendes pligter samt ansvar i fællesområder (jf. tabel 2). I forbindelse med det risikobaserede tilsyn blev der i en 8 måneders periode i 2017 afgivet 14 afgørelser af denne type. Det svarer til, at der med den ny metode er afgivet 2,5 afgørelser af denne type pr. 100 virksomhedstimer, mens det i det risikobaserede tilsyn var 0,3 afgørelser pr. 100 virksomhedstimer. Den store forskel kan forklares med, at den ny metode har et særskilt fokus på disse aktører, hvorimod det tidligere risikobaserede tilsyn havde et mere ensidigt fokus på den enkelte bygge- og anlægsvirksomhed.

Andel af BA-virksomheder med materielle afgørelser sammenlignet med RT

Arbejdstilsynet har i forsøgsperioden fundet materielle arbejdsmiljøproblemer (fx ulykkesrisici) på 45,4 pct. af de 1.829 besøgte bygge- og anlægsvirksomheder. Det er en langt højere andel end i det risikobaserede tilsyn, hvor Arbejdstilsynet i en tilsvarende tidsperiode i 2017 fandt materielle arbejdsmiljøproblemer på ca. 13 pct. af de 1.318 besøgte bygge- og anlægsvirksomheder (jf. tabel 3).

Tabellen viser endvidere, at Arbejdstilsynet har afgivet afgørelser om 1.567 materielle arbejdsmiljøproblemer med den ny metode, mens der med det tidligere risikobaserede tilsyn blev afgivet afgørelser om 251 materielle arbejdsmiljøproblemer. I relation til den anvendte tilsynstid på virksomhederne svarer det til, at Arbejdstilsynet med den nye tilsynsmetode har givet ca. 17 materielle afgørelser pr. 100 virksomhedstimer, mens det med den tidligere metode var ca. 5 materielle afgørelser pr. 100 virksomhedstimer.

Tabel 3: Antal besøgte B/A virksomheder, andelen med minimum én materiel afgørelse samt antal materielle afgørelser indenfor hhv. den ny B/A tilsynsmetode og det risikobaserede tilsyn

Tilsynsmetode – periode	Antal besøgte B/A-virksomheder	Andel af virksomheder med min. én materiel afgørelse	Antal materielle afgørelser*
Ny tilsynsmetode – 8 måneder (1. nov. 2017 – 30. juni 2018)	1.829	45,4 pct.	1567
Risikobaserede tilsyn – 8 måneder (1. jan. 2017 – 31. aug. 2017)	1.318	13 pct.	251

*Samme virksomhed kan få mere end én afgørelse

Det vurderes, at forklaringen på stigningen i afgørelseshitraten blandt andet skal findes i måden, hvorpå den ny metode adskiller sig fra det risikobaserede tilsyn.

Med det risikobaserede tilsyn på bygge- og anlægsområdet blev der taget udgangspunkt i den enkelte virksomhed, hvor Arbejdstilsynet alene anvendte oplysninger om virksomhedens hjemmeadresse. Det var Arbejdstilsynets erfaring, at virksomhederne ofte henviste de tilsynsførende til arbejdssteder (fx byggepladser), hvor der ikke foregik relevant arbejde. Dette vurderes at være en væsentlig årsag til, at der med det risikobaserede tilsyn blev afdækket færre arbejdsmiljøproblemer. I den ny tilsynsmetode finder Arbejdstilsynet byggepladserne via eksisterende kilder som fx byggepladsanmeldelser (større byggerier skal anmeldes til Arbejdstilsynet), samt klager og lokalt kendskab fra de tilsynsførende.

Den store forskel på andelen af afgørelser mellem den ny metode og det risikobaserede tilsyn kunne i princippet forklares ved, at der med den ny metode føres tilsyn med relativt flere store bygge- og anlægsvirksomheder end i det risikobaserede tilsyn. De store virksomheder har ofte større arbejdsopgaver på den enkelte byggeplads og derfor større risiko for at overtræde arbejdsmiljøloven. Den ny metode betyder, at der føres tilsyn med en større andel af store virksomheder i forhold til det risikobaserede tilsyn, fordi det er de større bygge- og anlægsvirksomheder, der ofte arbejder på byggepladserne. Analysen viser dog, at når virksomheder inden for samme størrelsesgruppe sammenlignes, så afdækker den ny metode fortsat materielle arbejdsmiljøproblemer på en langt større andel af bygge- og anlægsvirksomhederne end med den tidligere metode. Fx afdækker Arbejdstilsynet materielle arbejdsmiljøproblemer på 43,1 pct. af de små virksomheder med 1-9 ansatte i den ny metode, mens det tilsvarende tal i RT var 10,2 pct.

Den ny metode indebærer, at Arbejdstilsynet kan møde en virksomhed flere gange, hvor den inden for det risikobaserede tilsyn som udgangspunkt kun fik ét risikobaseret tilsyn om året. Dermed vil sandsynligheden for at se et bredere udsnit af den enkelte virksomheds arbejdsprocesser og afdække eventuelle arbejdsmiljøproblemer være højere med den ny metode. Da Arbejdstilsynet med den ny metode kan føre tilsyn med den samme virksomhed flere gange, er det også relevant at se på afgørelseshitraten for de virksomheder, der kun føres tilsyn med en enkelt gang. Resultaterne fra perioden 1. november 2017 – 30. juni 2018 viser, at det dog også er en meget stor andel af disse virksomheder, der har fået materielle afgørelser (37,7 pct.) i forhold til det risikobaserede tilsyn (12,8 pct.).

Andel af virksomheder med afgørelser om ulykkesrisici og muskel- og skeletbesvær

Som nævnt indledningsvist er andelen af muskel-skeletoverbelastede i bygge- og anlægsbranchen dobbelt så stor som gennemsnittet for alle brancher. Det er derfor

relevant at se, om Arbejdstilsynet afdækker flere arbejdsmiljøproblemer vedrørende muskel- og skeletbesvær med den ny metode.

Side 7/10

Af nedenstående tabel 4 ses det, at Arbejdstilsynet har afgivet afgørelser om muskel- og skeletbesvær til 5,8 pct. bygge- og anlægsvirksomhederne med den ny metode. Denne andel er en fordobling sammenlignet med det risikobaserede tilsyn, hvor det var 2,7 pct. af virksomhederne, der fik en afgørelse om MSB. Tabellen viser også, at der med den ny metode er givet 131 afgørelser om MSB i løbet af de 8 måneder, hvilket er tre gange så mange som i det risikobaserede tilsyn.

Arbejdstilsynet har også med den ny metode afgivet afgørelser om ulykkesrisici til en større andel af de besøgte virksomheder. 36,7 pct. bygge- og anlægsvirksomhederne har fået en afgørelse om ulykkesrisici, hvilket er en langt større andel sammenlignet med det risikobaserede tilsyn, hvor det var 8,9 pct. af virksomhederne, der fik en afgørelse om ulykkesrisici.

Ser man på antallet, er der med den ny metode afgivet 1.124 afgørelser om ulykkesrisici i løbet af de 8 måneder, hvilket er langt højere end de 154 der blev afgivet i det risikobaserede tilsyn.

Tabel 4: Antal besøgte B/A virksomheder samt andelen med minimum én materiel afgørelse indenfor hhv. den ny B/A tilsynsmetode og det risikobaserede tilsyn

Tilsynsmetode – periode	Antal besøgte B/A-virksomheder	Andel af virksomheder med min. én afgørelse om MSB	Antal MSB afgørelser*	Andel af virksomheder med min. én afgørelse om ulykkesrisici	Antal ulykkes afgørelser
Ny tilsynsmetode – 8 måneder (1. nov. 2017 –	1.829	5,8	131	36,7	1124
Risikobaserede tilsyn – 8 måneder (1. jan. 2017 – 31. aug. 2017)	1.318	2,7	43	8,9	154

*Samme virksomhed kan få mere end én afgørelse

Der er set på, om den højere afgørelseshitrate indenfor MSB og ulykkesrisici i den ny metode sammenlignet med det risikobaserede tilsyn kan forklares med forskelle i virksomhedsstørrelse. Analysen viser, at når virksomheder indenfor samme størrelsesgruppe sammenlignes, så afdækker den ny metode fortsat ulykkesrisici på en langt større andel af bygge- og anlægsvirksomhederne end med den tidligere metode. Indenfor MSB afdækker den ny metode dog kun MSB arbejdsmiljøproblemer på en større andel af de små og mellemstore virksomheder.

Opfølgningstilsyn

Arbejdstilsynet har gennemført opfølgningstilsyn på 64 byggepladser. Arbejdstilsynet gennemfører primært opfølgningstilsyn på byggepladser, når der er konstateret problemer vedrørende fællesområder og foranstaltninger, eller når bygherren ikke lever op til sine pligter. Byggepladsen er varslet om, at Arbejdstilsynet kommer opfølgningstilsyn, men ikke hvornår tilsynet finder sted.

Af de 64 byggepladser, hvor Arbejdstilsynet har gennemført opfølgningstilsyn (jf. tabel 1), har tilsynsførende på 5 af byggepladserne igen konstateret problemer i fællesområder mv. Det tyder på, at der på mange af byggepladserne er sket en forbedring af disse typer af problemer.

Der er på de 64 byggepladser ført opfølgende tilsyn med 113 bygge- og anlægsvirksomheder, hvoraf 50 har fået en materiel afgørelse, svarende til 44,2 pct.

Der er set nærmere på, om det er de samme virksomheder, der har fået tilsyn og afgørelser på opfølgningstilsynet som på det indledende tilsyn, herunder om de har fået afgørelser om samme arbejdsmiljøproblemer.

Tabel 5 nedenfor viser, at af de 113 bygge- og anlægsvirksomheder, har 69 virksomheder både fået tilsyn ved det indledende byggepladstilsyn og det opfølgende byggepladstilsyn, mens de 44 ikke har fået tilsyn ved det indledende besøg. Arbejdstilsynet møder således relativt mange nye virksomheder, hvilket naturligt følger af, at forskellige virksomheder arbejder på byggepladsen på forskellige tidspunkter af byggepladsens liv.

Tabel 5: Antal besøgte B/A virksomheder der har fået tilsyn i forbindelse med et byggeplads-opfølgningstilsyn

Bygge- og anlægsvirksomheder, der har fået tilsyn ifm. et byggeplads-opfølgningstilsyn	Antal BA-virksomheder	Andel af BA-virksomheder ved opfølgningstilsyn
Virksomheder, der også fik tilsyn ifm. HOT (gengangere)	69	61,0 pct.
Virksomheder, der ikke fik tilsyn ifm. HOT (nye)	44	39,0 pct.

Nedenstående tabel viser endvidere, at af de 69 virksomheder, der fik en materiel afgørelse på det indledende byggepladstilsyn, har kun 20 fået en materiel afgørelse igen ved det opfølgende tilsyn. Heraf har 12 fået en materiel afgørelse om samme emne som ved det indledende tilsyn.

Tabel 6: Antal virksomheder, der har fået minimum én materiel afgørelse ved opfølgningstilsynet, fordelt på om virksomheden tidligere har fået tilsyn ifm. indledende tilsyn (genganger) eller ej (ny)

Antal virksomheder, der har fået min. én materiel afgørelse	
Genganger virksomheder, der har fået materiel afgørelse ved både indledende tilsyn og opfølgningstilsyn.	20
Gengangervirksomheder, der kun fik materiel afgørelse ved indledende tilsyn men ikke ved opfølgningstilsynet	49
Gengangere i alt	69
Ny virksomhed med mat. afgørelse ved opfølgningstilsyn	30
Ny virksomheder uden materiel afgørelse ved opfølgningstilsyn	14
Nye i alt	44

Alt i alt tyder evalueringen om opfølgningstilsyn på, at der er færre problemer med fællesområder mv. på byggepladsen sammenlignet med det indledende helhedsorienterede tilsyn.

Evalueringen viser også, at en stor del af de virksomheder (71 pct. af de 69 virksomheder, der indgår i et opfølgningstilsyn), som Arbejdstilsynet har givet materielle afgørelser ved det indledende helhedsorienterede tilsyn, dels har løst de konkrete arbejdsmiljøproblemer og dels ikke har fået nye arbejdsmiljøproblemer ved opfølgningstilsynet.

Samtidig peger evalueringen på, at der opstår nye arbejdsmiljøproblemer, når nye virksomheder entrerer byggepladsen. Således har Arbejdstilsynet givet materielle afgørelser til 30 ud af 44 (68 pct.) af de nye virksomheder, der blev ført tilsyn med ved opfølgningsbesøget.

Tidsforbrug og kørsel

Det gennemsnitlige tidsforbrug pr. besøgt virksomhed er undersøgt for henholdsvis den ny bygge- og anlægs-metode og det risikobaserede tilsyn. Det er estimeret, at der anvendes ca. 4 timer pr. besøgt virksomhed inden for den ny metode og ca. 4 timer pr. besøgt virksomhed inden for det risikobaserede tilsyn. Således ser tidsforbruget pr. besøgt virksomhed umiddelbart uændret ud. Timeforbruget for den ny metode er beregnet ved at summere tid brugt på byggepladstilsyn (i perioden 1. nov. 2017 til 30. juni 2018) og de deraf affødte dialogmøder og opfølgningstilsyn. De 4 timer pr. besøgt virksomhed er dermed en gennemsnitstid pr. virksomhed (fra alle typer af brancher), som Arbejdstilsynet har ført tilsyn med på en byggeplads.

Det er et positivt resultat, at der indenfor det samme gennemsnitlige tidsforbrug pr. virksomhed i den ny metode findes langt flere virksomheder med materielle afgørelser end med det risikobaserede tilsyn. Samtidig fører Arbejdstilsynet med den ny metode tilsyn med hele byggepladsen, herunder også fællesområde, og har et større fokus på kontrol og dialog med flere af de centrale aktører i bygge- og anlægsbranchen, hvilket alt andet lige måtte forventes at medføre et større tidsforbrug. Derfor vurderes det, at der er et større udbytte af den tid, Arbejdstilsynet anvender på virksomhederne.

Arbejdstilsynet foreløbige erfaring er, at de tilsynsførende har et større tidsforbrug til forberedelse og afrapportering af tilsynene, hvilket hænger sammen med det forhold, at der afgives flere afgørelser og det forhold, at der er tale om et forsøg, som ikke er fuldt ud IT-understøttet. Herudover har Arbejdstilsynet anvendt yderligere administrative ressourcer på at understøtte den nye tilsynsmetode i forsøgsperioden. Dette skyldes, at metoden ikke er IT-understøttet, og derfor har det været nødvendigt at bruge yderligere ressourcer på fx registrering af byggepladser, planlægning af ruter for tilsyn, planlægning af dialogmøder, herunder udsendelse af anmeldebreve og styring af om alle relevante tilsyn og dialogmøder gennemføres. Den manuelle styring kan samtidig øge risikoen for fejl i driften.

Det er opgjort, hvor ofte Arbejdstilsynet kører forgæves. Opgørelsen viser, at Arbejdstilsynet sjældnere kører forgæves med den ny tilsynsmetode i forhold til det risikobaserede tilsyn. I forbindelse med det risikobaserede tilsyn i 2017 har Arbejdstilsynet kørt forgæves 28 pct. af de gange, hvor Arbejdstilsynet er kørt ud for at udføre et besøg med en BA-virksomhed. En opgørelse for de første 8 måneder af den ny metode viser, at Arbejdstilsynet med den ny metode er kørt forgæves i 5,6 pct. af de gange, hvor der køres ud for at udføre et besøg.

Kørselstid i forhold til den ny tilsynsmetode kan ikke direkte sammenlignes med kørselstid i det risikobaserede tilsyn. Det skyldes, at kørselstid registreres samlet set, og tiden fordeles ikke på tilsynsmetode.

Det er i stedet muligt at opgøre kørsel for den gruppe af tilsynsførende, som primært fører tilsyn med bygge- og anlægsbranchen. Det vil sige, at opgørelsen vil indeholde kørsel for tilsyn inden for alle de brancher og tilsynstyper¹, som den pågældende gruppe af tilsynsførende udfører. Arbejdstilsynet har lavet en sådan opgørelse og har sammenlignet kørslen i perioden 1. januar 2018 til 30. juni 2018, hvor det nye tilsyn er gennemført, med kørslen i perioden 1. januar 2017 til 30. juni 2017, hvor det

¹ Tilsynsgruppen fører primært tilsyn med bygge- og anlægsbranchen, men har fx også et mindre antal tilsyn med virksomheder i branchegruppen Energi og råstoffer. Tilsynsgruppen gennemfører forskellige typer af tilsyn som fx risikobaserede tilsyn, social dumping, tilsyn med større infrastrukturprojekter, ulykkesundersøgelser og bygge-anlæg forsøg.

risikobaserede tilsyn blev gennemført. Dette giver en indikator for, om det nye tilsyn har påvirket kørslen. Der er med denne opgørelsesmetode ligeledes taget forbehold for sæsonkorrektion, og der sammenlignes to perioder med den samme type kørselsplanlægning².

Analysen viser, at antallet af virksomhedstimer pr. kørselstime i den såkaldte tilsynsgruppe 1 er steget fra 3,1 timer i perioden med det tidligere tilsyn til 4,8 timer i perioden med det nye tilsyn, jf. tabel 7. Tilsynsgruppe 1 fører altovervejende tilsyn med bygge- og anlægsområdet. Det vurderes, at de færre forgæves tilsyn bidrager positivt til færre kørselstimer pr. virksomhedstime. De tilsynsførende kører dermed relativt mindre og bruger relativt mere tid ude hos virksomhederne end tidligere. Det betyder, at der føres tilsyn med arbejdsmiljøet i en større andel af de tilsynsførendes arbejdstid.

Det vurderes således, at en del af den forbedrede kørselseffektivitet kan tilskrives den ny tilsynsmetode. Sammenligner man med kørslen blandt de øvrige tilsynsførende ses det, at kørselseffektivitet også her er forbedret, men ikke i samme grad (fra 4,0 virksomhedstimer pr. kørselstime i den tidligere periode til 4,7 i den nye periode). Den største stigning i virksomhedstimer pr. kørselstimer dermed i gruppen af tilsynsførende der primært har ført tilsyn indenfor bygge og anlæg.

Tabel 7: Kørselstid for tilsynsførende i bygge- og anlægsgruppen

Kørselstid i bygge- og anlægsgruppen	Perioden januar 2017 – juni 2017	Perioden januar 2018 – juni 2018
Virksomhedstime pr. kørselstime i bygge- og anlægsgruppen	3,1	4,8
Virksomhedstimer pr. kørselstime i de øvrige tilsynsgrupper	4,0	4,7

² Arbejdstilsynet ændrede deres kørselsplanlægning pr 1. januar 2017.